

Sygn. akt II W 981/20

POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2020 r.

Sąd Rejonowy w Nysie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Mariusz Ulman

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 9 listopada 2020 r.

sprawy T. S.

obwinionego o czyn z art. 54 k.w.

z urzędu

w przedmiocie odmowy wszczęcia postępowania

postanowił:

na podstawie art. 5 § 1 pkt 2 k.p.w. odmówić wszczęcia postępowania w sprawie o wykroczenie przeciwko obwinionemu T. S. o czyn z art. 54 kw.

UZASADNIENIE

Do tut. Sądu wpłynął wniosek o ukaranie T. S. ((...)) za wykroczenie z art. 54 k.w. w zw. z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 09.10.2020 par. 27 pkt 1, którego obwiniony miał się dopuścić w ten sposób, że w dniu 19 października 2020 r., około godz. 12:40 w N., przy ul. (...) nie zastosował się do obowiązku zakrywania, przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki albo kasku ochronnego ust oraz nosa czym wykroczył przeciwko wydanym z upoważnienia przepisom porządkowym o zachowaniu się w miejscach publicznych.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 5 § 1 pkt 2 k.p.w. nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy czyn nie zawiera znamion wykroczenia albo ustawa stanowi, że sprawca nie popełnia wykroczenia.

Wykroczenia z art. 54 k.w. dopuszcza się ten, kto wykracza przeciwko wydanym z upoważnienia ustawy przepisom porządkowym o zachowaniu się w miejscach publicznych.

Cytowany przepis ma charakter blankietowy, tj. sam nie określa znamion zabronionego zachowania, lecz odsyła do innych przepisów, które regulują zasady i sposób zachowania się w miejscach publicznych.

Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przepis porządkowy został wydany z upoważnienie ustawowego.

Jakkolwiek w zarzucie nie wskazano precyzyjnie o które rozporządzenie chodzi, co mając na uwadze treść art. 59 § 1 k.p.w. w zw. z art. 57 § 3 pkt 1 mogło być podstawą zwrotu wniosku, to mając na uwadze treść zarzutu uznać należy, że chodzi o rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 października 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U.2020.1758), które w § 27 ust 1 stanowi, że do odwołania nakłada się obowiązek zakrywania, przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki, przyłbicy albo kasku ochronnego, między innymi w miejscach ogólnodostępnych (pkt 2).

Zgodnie z art. 92 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej rozporządzenia są wydawane przez organy wskazane w Konstytucji, na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania. Upoważnienie

powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu, a organ upoważniony do wydania rozporządzenia nie może przekazać swoich kompetencji innemu organowi.

Oznacza to, że rozporządzenie musi być wydane na podstawie wyraźnego szczegółowego upoważnienia w zakresie określonym w upoważnieniu, w granicach tego upoważnienia i nie może być sprzeczne z normami Konstytucji, aktem na podstawie którego zostało wydane i innymi aktami które regulują materię będącą przedmiotem rozporządzenia. Naruszenie tych warunków wszystkich razem lub choćby jednego z nich powoduje niezgodność rozporządzenia z ustawą, a tym samym nie może być źródłem obowiązku dla obywateli i w konsekwencji podstawą do ukarania za niestosowanie się do tego obowiązku.

Wskazane rozporządzenie zostało wydane o upoważnienie ustawowe zawarte w art. 46a i art. 46b pkt 1-6 i 8-12 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239, z późn. zm.). W art. 46b pkt 4 powołanej ustawy wskazano, że można ustanowić obowiązek poddania się badaniom lekarskim oraz stosowaniu innych środków profilaktycznych i zabiegów przez osoby chore i podejrzane o zachorowanie. Tym samym zapis ustawowy nie upoważniał do nakładania tego typu obowiązków na osoby zdrowe, które nie są podejrzane o zachorowanie, czyli nie upoważniał do nałożenia obowiązku powszechnego, dotyczącego wszystkich obywateli.

Zgodnie z art. 178 ust. 1 Konstytucji sędziowie w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom.

Takie brzmienie przepisu oznacza, zgodnie z jednolitym w zasadzie stanowiskiem doktryny oraz orzecznictwem sądów i Trybunału Konstytucyjnego oznacza, że jeżeli sąd orzekający stwierdzi niekonstytucyjność aktu niższej rangi niż ustawa – np. poprzez stwierdzenie, że wydanie tego aktu przekraczało upoważnienie ustawowe - może odmówić jego stosowania z tego powodu. Sąd nie ma przy tym obowiązku zwracać się z pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego, jako że uprawnienie to nie pozostaje w żadnym wypadku w kolizji z rolą Trybunału Konstytucyjnego. W wypadku stwierdzenia niezgodności przepisów rozporządzenia z Konstytucją i ustawą przez Trybunał Konstytucyjny przepis traci moc, natomiast stwierdzenie takiej niezgodności przez sąd jest podstawą do odmowy zastosowania zakwestionowanego przepisu w toku rozpoznawania określonej sprawy, pomimo, że formalnie przepis ten pozostaje w systemie prawnym.

Mając na uwadze powyższe, wobec stwierdzenia, że wskazany w zarzucie obowiązek „zakrywania, przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki albo kasku ochronnego ust oraz nosa” został nałożony z naruszeniem upoważnienia ustawowego, a tym samym bez podstawy prawnej i jako taki – jak już wskazano - nie mógł stanowić legalnej podstawy do nałożenia obowiązku na wszystkich obywateli, a w dalszej konsekwencji do karania ich za niestosowanie się do tego obowiązku, uznać należy, że T. S. nie wyczerpał swoim zachowaniem znamion wykroczenia z art. 54 kw.

Wobec powyższego, na podstawie art. 5 § 1 pkt 2 k.p.w., należało odmówić wszczęcia postępowania przeciwko T. S. o zarzucany mu czyn.

I na koniec zauważyć należy, że sąd nie kwestionuje zasadności obowiązku noszenia maseczek i stosowania innych środków ochronnych. Jeżeli jednak naruszenie tego obowiązku ma być karalne, musi być on wprowadzony zgodnie z regułami obowiązującymi w demokratycznym państwie prawnym.

Zarządzenia:

- 1) odnotować;
- 2) odpis z pouczeniem o zażaleniu doręczyć KPP N.
- 3) kal 7 dni

4) orzeczenie opublikować na portalu orzeczeń po jego anonimizacji